# DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2115

## od 13. srpnja 2022.

## o dopuni Uredbe (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje metodologija za izračun stopa neispunjavanja obveza po zajmovima koji se nude na platformi za skupno financiranje

**(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 ([1]), a posebno njezin članak 20. stavak 3. treći podstavak,

budući da:

(1) Ulagateljima treba omogućiti donošenje informiranih odluka o ulaganju. Budući da jedan projekt skupnog financiranja može ponuditi više od jednog zajma, pri utvrđivanju metodologije za izračun stopa neispunjavanja obveza po projektima koji se nude na platformi za skupno financiranje potrebno je utvrditi pravila za izračun stopa neispunjavanja obveza na razini svakog pojedinačnog zajma u pogledu određenog projekta skupnog financiranja koji se nudi na platformi za skupno financiranje. Definicija neispunjavanja obveza na detaljnijoj razini, tj. na razini zajma, omogućuje da se obuhvate slučajevi u kojima vlasnik projekta vjerojatno neće ispuniti svoje kreditne obveze povezane s jednim zajmom, ali ne i drugima. Stoga pri izračunu stopa neispunjavanja obveza po projektima koji se nude na platformi za skupno financiranje pružatelji usluga skupnog financiranja ne bi smjeli automatski smatrati da različiti zajmovi u istom projektu istodobno nisu u statusu neispunjavanja obveza. Pružatelji usluga skupnog financiranja trebali bi procijeniti jesu li neke naznake statusa neispunjavanja obveza povezane s projektom skupnog financiranja u cjelini, a ne s određenim zajmom. Konkretno, ako je znatan dio zajmova povezanih s projektom skupnog financiranja u statusu neispunjavanja obveza, pružatelji usluga skupnog financiranja mogu smatrati da nije vjerojatno da će drugi zajmovi u okviru tog projekta skupnog financiranja biti isplaćeni u cijelosti bez poduzimanja mjera, kao što su naplata kolaterala i tretiranje i tih zajmovima kao da su u statusu neispunjavanja obveza.

(2) Treba izbjeći regulatornu arbitražu i ulagateljima omogućiti da usporede uspješnost pružatelja usluga skupnog financiranja čije se usluge sastoje od omogućivanja odobravanja zajmova, a posebno kvalitetu projekata koji se nude na platformama za skupno financiranje. Stoga je primjereno utvrditi elemente na temelju kojih bi ti pružatelji usluga skupnog financiranja trebali smatrati da je nastao status neispunjavanja obveza po zajmu koji se nudi na njihovoj platformi za skupno financiranje. Ti bi pružatelji usluga skupnog financiranja stoga trebali imati djelotvorne postupke koji im omogućuju da prikupe potrebne informacije kako bi bez nepotrebne odgode utvrdili nastanak statusa neispunjavanja obveza po zajmovima koji se nude na njihovoj platformi za skupno financiranje.

(3) Člankom 20. stavkom 1. Uredbe (EU) 2020/1503 propisano je da pružatelji usluga skupnog financiranja koji pružaju usluge skupnog financiranja koje se sastoje od omogućivanja odobravanja zajmova svake godine objavljuju stope neispunjavanja obveza projekata skupnog financiranja koji se nude na njihovoj platformi za skupno financiranje tijekom najmanje prethodnih 36 mjeseci i u roku od četiri mjeseca od kraja svake financijske godine objavljuju izjavu o ishodu u kojoj navode očekivanu i stvarnu stopu neispunjavanja obveza po svima zajmovima koje su omogućili. Kako bi ulagatelji i potencijalni ulagatelji imali pristup informacijama sa sličnim vremenskim okvirima za parametre rizika i nagrade u vezi sa zajmovima koji se nude na platformi za skupno financiranje, potrebno je osigurati usklađenost s člankom 180. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]) i primjenjivati jednogodišnje stope neispunjavanja obveza kao referentnu vrijednost za izračun stopa neispunjavanja obveza. Jednogodišnje stope neispunjavanja obveza čine udio zajmova koji prelaze iz

([1]) SL L 347, 20.10.2020., str. 1.

([2]) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

statusa ispunjavanja obveza u status neispunjavanja obveza najmanje jednom u jednogodišnjem razdoblju promatranja. Stoga bi očekivana stopa neispunjavanja obveza trebala dati procjenu udjela zajmova koji nisu u statusu neispunjavanja obveza, a za koje se očekuje da će u jednogodišnjem razdoblju promatranja prijeći u status neispunjavanja obveza. Prema tome, kako bi se procjena te očekivane stope neispunjavanja obveza temeljila na stvarnoj stopi neispunjavanja obveza, izračun stvarne stope neispunjavanja obveza trebao bi biti ograničen na zajmove koji nisu u statusu neispunjavanja obveza na početku jednogodišnjeg razdoblja promatranja. Kako bi prikaz stopa neispunjavanja obveza bio usporediv i vjerodostojan, za izračun godišnjih stopa neispunjavanja obveza ne bi trebalo primjenjivati shemu ponderiranja (izračun na temelju zajmova). Stoga za izračun stopa neispunjavanja obveza ne bi smjelo upotrebljavati novčani iznos zajmova kako bi se izbjeglo da neki zajmovi imaju prevagu u takvom izračunu. Ako zbog kratkoročnih zajmova dođe do prevage, pružatelji usluga skupnog financiranja koji pružaju usluge skupnog financiranja koje se sastoje od omogućivanja odobravanja zajmova trebali bi prilagoditi izračun stope neispunjavanja obveza. Kako bi se stope neispunjavanja obveza vjerodostojno prikazale ulagateljima, pružatelji usluga skupnog financiranja koji pružaju usluge skupnog financiranja koje se sastoje od omogućivanja odobravanja zajmova ne bi smjeli manipulirati ili pogrešno prikazivati stope neispunjavanja obveza objavljene u skladu s člankom 20. stavkom 2. Uredbe (EU) 2020/1503.

(4) Nedosljedni, netočni, nepotpuni ili zastarjeli podaci mogu dovesti do pogrešaka u izračunu stopa neispunjavanja obveza projekata skupnog financiranja. Stoga bi, radi pouzdanosti i visoke kvalitete podataka, postupci povezani s prikupljanjem i pohranom podataka trebali bi biti pouzdani i dobro dokumentirani.

(5) Interna metoda pružateljâ usluga skupnog financiranja za izračun stvarnih i očekivanih stopa neispunjavanja obveza trebala bi se temeljiti na informacijama o uspješnosti zajmova koje su omogućili ti pružatelji usluga skupnog financiranja i kategorijama rizika utvrđenima u okviru za upravljanje rizicima iz članka 19. stavka 7. točke (d) Uredbe (EU) 2020/1503.

(6) Ova Uredba temelji se na nacrtu regulatornih tehničkih standarda koji je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) dostavilo Komisiji u bliskoj suradnji s Europskim nadzornim tijelom za bankarstvo.

(7) ESMA je provela otvorena javna savjetovanja o nacrtu regulatornih tehničkih standarda na kojemu se temelji ova Uredba, analizirala je moguće povezane troškove i koristi te zatražila mišljenje Interesne skupine za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovane u skladu s člankom 37. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]).

(8) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]) te je on dao mišljenje 1. lipnja 2022.,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

*Članak 1.*

**Neispunjavanje obveza po zajmovima koji se nude na platformi za skupno financiranje**

1. Pružatelji usluga skupnog financiranja koji pružaju usluge skupnog financiranja koje se sastoje od omogućivanja odobravanja zajmova smatraju da je nastao status neispunjavanja obveza određenog zajma koji se nudi na njihovoj platformi za skupno financiranje ako je nastupio jedan ili oba sljedeća događaja:

([3]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

([4]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

(a) pružatelj usluga skupnog financiranja smatra vjerojatnim da vlasnik projekta neće u cijelosti otplatiti ili na neki drugi način podmiriti svoje kreditne obveze povezane s predmetnim zajmom ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala;

(b) vlasnik projekta više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi povezanoj s predmetnim zajmom.

2. Za potrebe stavka 1. točke (a) sljedeći elementi smatraju se naznakama vjerojatnosti neispunjenja obveze:

(a) restrukturiranje kreditne izloženosti kreditne institucije povezano s predmetnim zajmom koje će vjerojatno rezultirati umanjivanjem financijske obveze dužnika zbog značajnog otpusta ili odgode plaćanja glavnice, kamata ili, prema potrebi, naknada;

(b) vlasnik projekta je podnio ili je nad njim podnesen zahtjev za pokretanje stečajnog ili sličnog postupka koji će dovesti do neplaćanja ili odgode plaćanja njegove kreditne obveze povezane s predmetnim zajmom prema ulagateljima.

Za potrebe točke (a) smatra se da je restrukturiranje kreditne izloženosti provedeno ako su ustupci prošireni na vlasnika projekta koji ima ili će imati poteškoće pri ispunjavanju financijskih obveza.

3. Za potrebe stavka 1. točke (b), ako ugovor o kreditu izričito dopušta vlasniku projekta da promijeni raspored plaćanja ili da obustavi ili odgodi plaćanja pod određenim uvjetima i ako vlasnik projekta djeluje u okviru prava odobrenih u tom ugovoru o kreditu, promijenjena, obustavljena ili odgođena plaćanja ne smatraju se dospjelima, ali se dani zakašnjenja broje na temelju novog rasporeda plaćanja nakon što se on utvrdi. Pružatelji usluga skupnog financiranja ipak analiziraju razloge takvih promjena rasporeda plaćanja odnosno obustave ili odgode plaćanja te procjenjuju vjerojatnost neispunjenja obveze kako je navedeno u stavku 1. točki (a).

4. Pružatelji usluga skupnog financiranja objavljuju prag značajnosti koji se primjenjuje za potrebe stavka 1. točke (b).

5. Pružatelji usluga skupnog financiranja bez odgode obavješćuju ulagatelje u slučaju neispunjavanja obveza po zajmovima.

*Članak 2.*

**Metodologija za izračun stope neispunjavanja obveza po zajmovima koji se nude na platformi za skupno financiranje**

1. Za potrebe objave iz članka 20. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2020/1503 pružatelji usluga skupnog financiranja izračunavaju jednostavan prosjek promatrane jednogodišnje stope neispunjavanja obveza tijekom cijelog razdoblja promatranja primjenom 12-mjesečnih razdoblja promatranja koja se međusobno ne preklapaju.

2. Pri izračunu jednogodišnje stope neispunjavanja obveza iz stavka 1. pružatelji usluga skupnog financiranja osiguravaju sljedeće:

(a) da se nazivnik sastoji od broja zajmova koji nisu u statusu neispunjavanja obveza zabilježenih na početku 12-mjesečnog razdoblja promatranja;

(b) da brojnik uključuje sve zajmove koji se razmatraju u nazivniku s najmanje jednim događajem nastanka statusa neispunjavanja obveza u 12-mjesečnom razdoblju promatranja.

3. Za potrebe stavka 2. zajmovi za koje u rasporedu plaćanja nije predviđeno plaćanje u 12-mjesečnom razdoblju promatranja isključuju se iz skupa podataka koji se upotrebljava za izračun stope neispunjavanja obveza za to razdoblje.

4. Za potrebe stavka 1. i neovisno o tome upotrebljava li pružatelj usluga skupnog financiranja podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka mora obuhvaćati razdoblje od najmanje 36 mjeseci. Ako raspoloživi podaci iz bilo kojega izvora obuhvaćaju duže razdoblje, pružatelj usluga skupnog financiranja dužan je koristiti to duže razdoblje. Pružatelj usluga skupnog financiranja koji posluje kraće od 36 mjeseci koristi razdoblje u kojem je poslovao.

5. Pružatelji usluga skupnog financiranja objavljuju nazivnik i brojnik koji su upotrijebljeni za izračun jednogodišnje stope neispunjavanja obveza u skladu sa stavkom 2. za razdoblje utvrđeno u skladu sa stavkom 4.

*Članak 3.*

**Metodologija za izračun stvarne stope neispunjavanja obveza po zajmovima prema kategoriji rizika**

1. Za potrebe objave stvarnih stopa neispunjavanja obveza po svim zajmovima u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (b) podtočkom i. Uredbe (EU) 2020/1503 pružatelji usluga skupnog financiranja izračunavaju jednostavne prosjeke promatrane jednogodišnje stope neispunjavanja obveza prema kategoriji rizika tijekom cijelog razdoblja promatranja primjenom 12-mjesečnih razdoblja promatranja koja se međusobno ne preklapaju.

2. Pri izračunu jednogodišnje stope neispunjavanja obveza prema kategoriji rizika pružatelji usluga skupnog financiranja osiguravaju sljedeće:

(a) da se nazivnik sastoji od broja zajmova koji nisu u statusu neispunjavanja obveza zabilježenih na početku 12-mjesečnog razdoblja promatranja unutar kategorije rizika za koju se izračunava stopa neispunjavanja obveza;

(b) da brojnik uključuje sve zajmove koji se razmatraju u nazivniku s najmanje jednim događajem nastanka statusa neispunjavanja obveza u 12-mjesečnom razdoblju promatranja.

3. Za potrebe stavka 2. zajmovi za koje u rasporedu plaćanja nije predviđeno plaćanje u 12-mjesečnom razdoblju promatranja isključuju se iz skupa podataka koji se upotrebljava za izračun stope neispunjavanja obveza za to razdoblje.

4. Za potrebe stavka 1., neovisno o tome upotrebljava li pružatelj usluga skupnog financiranja podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka mora obuhvaćati razdoblje od najmanje 36 mjeseci. Ako raspoloživi podaci iz bilo kojega izvora obuhvaćaju duže razdoblje, pružatelj usluga skupnog financiranja dužan je koristiti to duže razdoblje. Pružatelj usluga skupnog financiranja koji posluje kraće od 36 mjeseci koristi razdoblje u kojem je poslovao.

5. Pružatelji usluga skupnog financiranja objavljuju nazivnik i brojnik koji su upotrijebljeni za izračun stvarne stope neispunjavanja obveza po svima zajmovima prema kategoriji rizika u skladu sa stavkom 2. za razdoblje utvrđeno u skladu sa stavkom 4.

*Članak 4.*

**Metodologija za izračun očekivane stope neispunjavanja obveza po zajmovima prema kategoriji rizika**

1. Za potrebe objave očekivanih stopa neispunjavanja obveza po svim zajmovima u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (b) podtočkom i. Uredbe (EU) 2020/1503 pružatelji usluga skupnog financiranja procjenjuju očekivane stope neispunjavanja obveza prema kategoriji rizika na stvarnim stopama neispunjavanja obveza po zajmovima prema kategoriji rizika koje su izračunane u skladu s člankom 3.

2. Za potrebe stavka 1. i neovisno o tome upotrebljava li pružatelj usluga skupnog financiranja podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka za svoju procjenu očekivane stope neispunjavanja obveza, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka mora obuhvaćati razdoblje od najmanje 36 mjeseci. Ako raspoloživi podaci iz bilo kojega izvora obuhvaćaju duže razdoblje, pružatelj usluga skupnog financiranja dužan je koristiti to duže razdoblje. Pružatelj usluga skupnog financiranja koji posluje kraće od 36 mjeseci koristi razdoblje u kojem je poslovao.

*Članak 5.*

**Raspoređivanje u kategorije rizika**

Za potrebe članaka 3. i 4. pružatelji usluga skupnog financiranja raspoređuju pojedinačne zajmove u odgovarajuću kategoriju rizika utvrđenu u okviru za upravljanje rizicima na temelju pouzdanih i dobro definiranih kriterija te uzimajući u obzir sve odgovarajuće čimbenike koji mogu imati nepovoljne učinke na uspješnost zajmova.

*Članak 6.*

**Točnost podataka**

Pružatelji usluga skupnog financiranja osiguravaju dosljednost i primjerenost podataka koji se upotrebljavaju za izračun stopa neispunjavanja obveza u skladu s ovom Uredbom.

*Članak 7.*

**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. srpnja 2022.

*Za Komisiju*
*Predsjednica*
Ursula VON DER LEYEN